

K päťdesiatke PhDr. Damiána Kováča, DrSc.

Rozvoj experimentálnej psychológie na Slovensku je nerozlučne spätý s menom nášho jubilanta. Ide tu o široký rozsah činností, počnúc manuálnymi prácami v r.1953 pri budovaní prvého laboratória v psychologickom oddelení Filozofického ústavu SAV, cez prebudovanie pracoviska na ústav v r.1963, výskumnú prácu o interfunkčných závislostiach vnímania /za ktorú obdržal v r.1969 ako prvý slovenský psychológ hodnosť doktora psychologických vied/, až po súčasné teoretické zovšeobecnenia, týkajúce sa všeobecnej psychologickéj teórie a metodológie /najmä pokiaľ ide o poznávacie procesy a ich regulačnú funkciu/.

Ak by sme chceli získať úplnejší prehľad o jeho výskumnej činnosti, museli by sme uviesť práce o štruktúre reči detí predškolského veku, historický prehľad o psychológii na Slovensku v r.1918 - 1948, príspevky k otázkám vývinovej psychológie, pohotovosti koordinovaných reakcií prstov, zrakových ilúziách, laterálnej dominancii, subjektívnej neistote, zrakovom rozlišovaní, viacjazyčnosti, vypracovanie škál na meranie laterálnej preferencie, príspevky k psychológii osobnosti a o princípe psychickej regulácie. Z uvedených oblastí publikoval vyše 180 pôvodných prác.

Popri vlastnej výskumnej činnosti sa však aj veľmi ochotne venoval vysokoškolskej príprave psychológov /prednáškami, ale najmä vedením diplomových prác/ a výchove vedenských pracovníkov /ako škólitel' a oponent mnohých kandidátskych a niekoľkých doktorských prác/. Prispel tým k vzniku viacerých desiatok experimentálnych prác z rôznych oblastí psychológie.

Svojím dôrazom na kvalitnú teoretickú a metodickú prípravu výskumu, adekvátne štatistické spracovanie výsledkov a ich interpretáciu, dôkladnú prípravu rukopisov pre tlač spôsobil, že publikácie pracovníkov ústavu /ktorého riaditeľom je od r.1960/ získali priaznivý ohlas v domácom i zahraničnom meradle.

Medzinárodnú vedeckú spoluprácu považuje za nevyhnutnú súčasť výskumnej práce. Prejavilo sa to v dohodách ústavu o spolupráci s Psychologickým ústavom AV ZSSR a psychologickými pracoviskami v MĽR a BĽR a tiež neformálnou spoluprácou s mnohými ďalšími zahraničnými partnermi. Dôkazom toho sú aj ním organizované medzinárodné vedecké konferencie v Smoleniciach ako aj jeho aktívna účasť na svetových psychologických kongresoch /Kodaň, Moskva, Washington, Montreal, Paríž, Mníchov/ a medzinárodných poradách psychológov socialistických krajín.

Veľa času venuje organizačnej práci v ústave i mimo neho. Patrí sem napr. funkcia hlavného redaktora medzinárodného časopisu *Studia psychologica*, stranícke funkcie a práca v masovopolitických organizáciách, členstvo vo vedeckých kolégiách a rôznych komisiách, prednášková činnosť v cyklickej príprave pre vedúcich pracovníkov. Od r.1978 zastáva funkciu predsedu Čs. psychologickéj spoločnosti pri ČSAV a predsedu Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri SAV.

Za svoju prácu v SAV obdržal Zlatú plaketu Ľ.Štúra za zásluhy v spoločenských vedách a Zlatú pamätnú medailu SAV. Význačnými črtami nášho jubilanta sú ochota pomáhať, bezprostrednosť v sociálnych aktivitách, tímová spolupráca, ako i náročnosť voči sebe i svojim spolupracovníkom.

Do ďalších rokov tvorivej vedeckej práce mu pracovníci ústavu prajú veľa zdravia, priaznivé pracovné ovzdušie a úspešné zvládnutie všetkých problémov na ceste k hlbšiemu poznaniu človeka.

M.Stríženec